

2. *Кодекс законів про працю України*: затв. Законом УРСР від 10 груд. 1971 р. № 322-VIII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. – Дод. до № 50. – Ст. 375.

3. *Про охорону праці*: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 49. – Ст. 668.

4. *Правила охорони праці у сільськогосподарському виробництві*. – К.: Форт, 2001. – 384 с.

5. *Про затвердження Правил з техніки безпеки і виробничої санітарії на рибоводних підприємствах і внутрішніх водоймищах* [Електронний ресурс]: наказ Мінрибгоспу СРСР від 1 листопада 1979 р. № 5. – Режим доступу: <http://normativ.com.ua>

6. *Про затвердження Правил охорони праці в тваринництві. Свинарство*: наказ Держнаглядохоронпраці України від 6 грудня 2004 р. № 269: [Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 р. за № 227/10507] // Офіційний вісник України. – 2005. – № 8. – Ст. 454.

7. *Про затвердження Правил охорони праці в тваринництві. Велика рогата худоба*: наказ Держнаглядохоронпраці України від 6 грудня 2004 р. № 268: [Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 р. за № 227/10506] // Офіційний вісник України. – 2005. – № 8, 11 берез. – Ст. 453.

8. *Про затвердження Правил охорони праці в птахівництві*: наказ Держгірпромнагляду від 6 жовтня 2008 р. № 213: [зар. в Міністерстві юстиції України 3 листоп. 2008 р. № 1067/15758] // Офіційний вісник України. – 2008. – № 86, 21 листоп. – Ст. 2904.

9. *Про затвердження Правил охорони праці для господарств звірівництва* [Електронний ресурс]: наказ Комітету по нагляду за охороною праці від 27 травня 1998 р. № 96. – Режим доступу: www.liga.net.

10. *Правила безпеки праці під час виконання робіт в захищеному ґрунті*: НПАОП 01.1-1.02-01 (ДНАОП 2.1.10-1.01-01) [Електронний ресурс]: [затв. Наказом Мінпраці України від 20 квітня 2001 р. № 184]. – Режим доступу: <http://normativ.com.ua>

М.І. СМОКОВИЧ,

кандидат юридичних наук, суддя, секретар Пленуму Вищого адміністративного суду України

ВИБОРИ ЯК СПОСІБ ЗАМІЩЕННЯ ПОСАД В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Відповідно до статті 43 Конституції, проблеми застосування якої ми сьогодні обговорюємо, кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працюю, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується, а держава повинна створити умови для повного здійснення громадянами права на працю [1].

Статтею 38 Конституції України встановлено, що громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами, у всеукраїнському та місцевих референдумах, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого само-

врядування. При цьому громадяни користуються рівним правом доступу до державної служби, а також до служби в органах місцевого самоврядування.

Особливою, гібридною формою практичної реалізації процитованих мною норм є можливість зайняття громадянами України виборних посад в системі органів місцевого самоврядування.

Правові, організаційні, матеріальні та соціальні умови реалізації громадянами України права на службу в органах місцевого самоврядування, загальні засади діяльності посадових осіб місцевого самоврядування, їх

правовий статус, порядок та правові гарантії перебування на службі в органах місцевого самоврядування визначені у Законі України від 7 червня 2001 року «Про службу в органах місцевого самоврядування».

За визначенням, яке дається у статті 1 цього Закону, служба в органах місцевого самоврядування – це професійна, на постійній основі діяльність громадян України, які займають посади в органах місцевого самоврядування, що спрямована на реалізацію територіальною громадою свого права на місцеве самоврядування та окремих повноважень органів виконавчої влади, наданих законом [2].

Посадовою особою місцевого самоврядування є особа, яка працює в органах місцевого самоврядування, має відповідні посадові повноваження щодо здійснення організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій і отримує заробітну плату за рахунок місцевого бюджету.

У відповідності до статті 3 Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування» посадами в органах місцевого самоврядування є:

виборні посади, на які особи обираються територіальною громадою;

виборні посади, на які особи обираються або затверджуються відповідною радою;

посади, на які особи призначаються сільським, селищним, міським головою, головою районної, районної у місті, обласної ради на конкурсній основі чи за іншою процедурою, передбаченою законодавством України [2].

Виходячи із обраної тематики дослідження, нас цікавить лише перші два види посад:

1) посади, на які особи обираються безпосередньо територіальною громадою (сільський, селищний або міський голова);

2) посади, обрання на які проводиться відповідною радою з числа її депутатів (секретар сільської, селищної, міської ради; голова, перший заступник та заступник голови обласної ради; голова та заступник голови районної, районної у місті ради).

Згідно зі статтею 7 Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування» правовий статус посадових осіб місцевого самоврядування визначається Конституцією України, законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депу-

татів місцевих рад», «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», цим та іншими законами України.

На посадових осіб місцевого самоврядування поширюється дія законодавства України про працю з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом.

Згідно зі статтею 7 Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування» правовий статус посадових осіб місцевого самоврядування визначається Конституцією України, законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», цим та іншими законами України.

Повноваження сільського, селищного, міського голови закінчуються в день відкриття першої сесії відповідної сільської, селищної, міської ради, обраної на наступних чергових місцевих виборах, або, якщо рада не обрана, з моменту вступу на цю посаду іншої особи, обраної на наступних місцевих виборах, крім випадків дострокового припинення його повноважень відповідно до частин першої та другої статті 79 цього Закону.

У разі звільнення з посади сільського, селищного, міського голови у зв'язку з достроковим припиненням його повноважень або його смерті, а також у разі неможливості здійснення ним своїх повноважень повноваження сільського, селищного, міського голови здійснює секретар відповідної сільської, селищної, міської ради. Секретар сільської, селищної, міської ради тимчасово здійснює зазначені повноваження з моменту дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови і до моменту початку повноважень сільського, селищного, міського голови, обраного на позачергових виборах відповідно до закону, або до дня відкриття першої сесії відповідної сільської, селищної, міської ради, обраної на чергових місцевих виборах.

Повноваження сільського, селищного, міського голови можуть бути припинені достроково у випадках, передбачених статтею 79 цього Закону, що має наслідком звільнення його з посади. Не пізніше як на п'ятнадцятий день після звільнення з посади або смерті сільського, селищного, міського голови особа, яка на цей час відповідно до закону

здійснює повноваження сільського, селищного, міського голови, звертається до Верховної Ради України з клопотанням щодо призначення позачергових виборів сільського, селищного, міського голови.

За приписами статті 50 Закону «Про місцеве самоврядування» секретар сільської, селищної, міської ради працює в раді на постійній основі. Секретар ради обирається радою з числа її депутатів на строк повноважень ради за пропозицією відповідного сільського, селищного, міського голови. Пропозиція щодо кандидатури секретаря ради може вноситися на розгляд ради не менш як половиною депутатів від загального складу відповідної ради у разі, якщо:

1) на день проведення першої сесії сільської, селищної, міської ради, обраної на чергових виборах, не завершені вибори відповідно сільського, селищного, міського голови;

2) рада не підтримала кандидатуру на посаду секретаря ради, запропоновану відповідним сільським, селищним, міським головою;

3) протягом тридцяти днів з дня відкриття першої сесії сільської, селищної, міської ради відповідний сільський, селищний, міський голова не вніс кандидатуру на посаду секретаря ради;

4) на наступній черговій сесії після виникнення вакансії секретаря ради у зв'язку з достроковим припиненням його повноважень відповідний сільський, селищний, міський голова не вніс на розгляд ради кандидатуру на посаду секретаря ради;

5) посада секретаря ради стає вакантною під час вакантності посади відповідного сільського, селищного, міського голови у зв'язку з достроковим припиненням його повноважень [3].

У разі, якщо рада не підтримала кандидатуру, внесену на її розгляд не менш як

половиною депутатів від загального складу відповідної ради, наступну пропозицію щодо кандидатури секретаря ради вносить відповідний сільський, селищний, міський голова.

Секретар сільської, селищної, міської ради не може суміщати свою службову діяльність з іншою посадою, у тому числі на громадських засадах (крім викладацької, наукової та творчої роботи в позаурочний час), займатися підприємницькою діяльністю, одержувати від цього прибутки, якщо інше не передбачено законом.

Секретар сільської ради може за рішенням ради одночасно здійснювати повноваження секретаря виконавчого комітету відповідної ради.

Повноваження секретаря сільської, селищної, міської ради можуть бути достроково припинені за рішенням відповідної ради.

Судовий захист осіб, які займали ці посади, здійснюється в порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України [4].

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 7 червня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 33. – Ст. 175

3. Закон України «Про місцеве самоврядування» від 21 травня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.

4. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35–37 – Ст. 446.